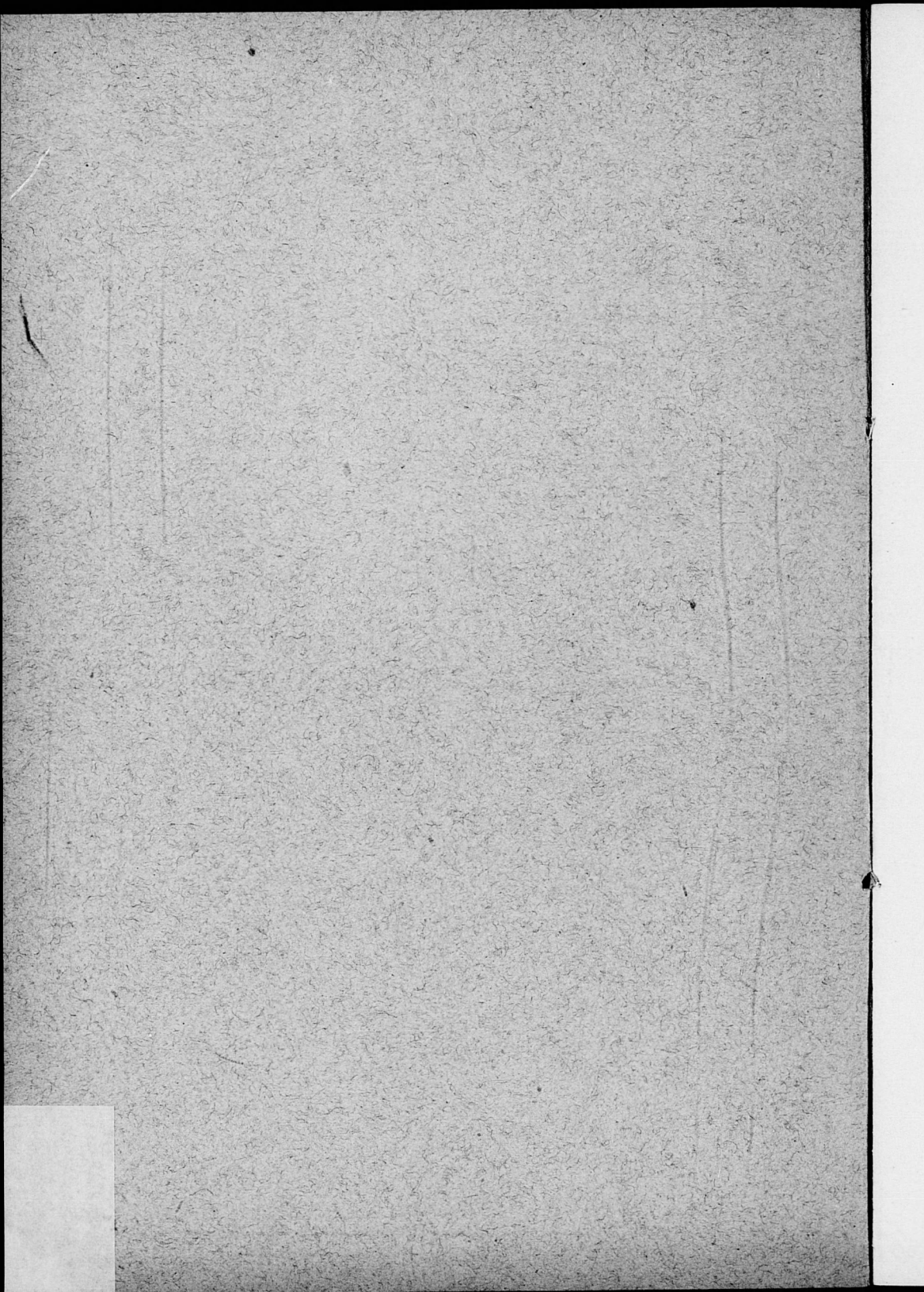

Br. 1898, V, 11.

Verslag van den toestand der Indische Instelling.

Aan den WelEdelachtbaren Raad der
Gemeente Delft.

Aan het voorschrift van artikel 6 van het Reglement voor de Indische Instelling voldoende, dat den Directeur tot het uitbrengen van een jaarverslag verplicht, is het den ondergeteekende aangenaam in de eerste plaats te kunnen constateeren, dat in 1897 geene verandering kwam in de samenstelling van het College van Curatoren.

Met het doceerend personeel was het anders. Den 30 April j. l. trof de instelling een gevoelige slag door het overlijden van Prof. J. A. van den Broek.

Bij besluit van Uw College dd. 2 September 1879 tijdelijk, bij dat van 31 Augustus 1880 definitief benoemd tot lector in de Geschiedenis van Nederlandsch Indië, viel hem den 14 October 1896 de onderscheiding ten deel door Uwe Vergadering tot hoogleeraar te worden bevorderd. Als docent door de Studenten hoog gewaardeerd, zoowel om zijn onderwijs als om zijn aangename omgang, bewees Zijn Hooggeleerde ook in andere functiën zeer gewichtige diensten aan de onderwijsinrichting, waaraan hij gedurende tal van jaren verbonden was; vooral in die van lid der Commissie van beheer voor de ethnologische verzameling kwamen zijn bekwaamheid en goede smaak in belangrijke mate aan de Instelling ten goede, en is de plaats, die de genoemde Collectie tegenwoordig onder

dergelijke inrichtingen in het binnen- en buitenland inneemt, voor een niet gering deel aan zijn onvermoeiden ijver te danken. Een woord van erkentelijkheid en hulde zij hier dan ook gebracht aan van den Broek's vruchtbare werkzaamheid en groote toewijding, die zoowel bij zijne ambtgenooten als bij zijne studenten, ongetwijfeld in goede herinnering zullen worden gehouden.

Ter vervulling van de vacature van den Broek werd, overeenkomstig de voordracht van het Dagelijksch Bestuur der Gemeente, bij een besluit van 21 Juni l.l. tot hoogleeraar in de geschiedenis van Nederlandsch Indië benoemd de heer Mr. J. E. Heeres, adjunct-archivaris bij het Rijksarchief, algemeen bekend door zijn wetenschappelijken arbeid op het gebied der Indische historie. Onmiddellijk na de groote vacantie maakte Prof. Heeres met zijne colleges een aanvang.

In den regelmatigigen gang van het onderwijs aan de Instelling werd gedurende het jaar 1897 door de ziekte en het overlijden van Prof. van den Broek uit den aard der zaak eenige stoornis gebracht; in dit bezwaar werd, onder goedkeuring van h. h. Burgemeester en Wethouders, zooveel mogelijk voorzien door Prof. Mr. Heijligers, die zich had bereid verklaard na 1 Mei l.l. tot aan de vacantie wekelijks enkele lessen in de Indische geschiedenis te geven.

Ook dit jaar weder benoemde Z. E. de Minister van Koloniën alle docenten der Indische Instelling tot leden der Commissie, belast met het afnemen van de beide gedeelten van het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 der „Bepalingen”, behoorende bij het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893 (Staatsblad No. 117).

Het *eerste gedeelte* van dit examen werd ditmaal in zijn geheel afgelegd door 59 candidaten, waarvan slechts 29 slaagden en 30 werden afgewezen; deze uitslag, op zich zelf reeds ongunstig blijkt nog in hoogere mate dit te zijn, wanneer wordt in aanmerking genomen, dat een vrij groot aantal deelnemers niet voor de eerste maal zich aan dit examen onderwierpen.

Bij het *tweede gedeelte* van het examen was het resultaat gunstiger; van de 48 studenten der Instelling, die daaraan deelnamen, voldeden 27 en werden 21 niet toegelaten. 10 der geslaagden werden aan Z. E. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië ter beschikking gesteld om tot betrekkingen bij de Indische administratie te worden benoemd; van de 17 overigen werden, krachtens de eerste alinea van artikel 10 van het Reglement voor de Instelling, voor het volgen der lessen gedurende den cursus 1897—1898, tegen betaling van de helft der gewone College-gelden, 6 weder ingeschreven.

De ervaring bij dit en vorige examens verkregen en de bijzondere gevallen, die zich daarbij hebben voorgedaan, zijn zonder twijfel van invloed geweest op de wijzigingen bij het Koninklijk besluit van 15 December 1897 en de resolutie van den Minister van Koloniën d.d. 27 December daaraanvolgende gebracht in de voorschriften, die tot dusverre het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst beheerschten. Deze wijzigingen bedoelen:

1° van de toelating tot het afleggen van het *eerste gedeelte* van het examen, behoudens eene noodzakelijke overgangsbepaling uit te sluiten, personen, die reeds meer dan éénmaal voor dit examen zich hebben aangemeld en afgewezen, of uit andere hoofde dan om wettige redenen, ter beoordeeling

van de Regeering, niet verschenen zijn dan wel zich teruggetrokken hebben; — en

2° a. de bevoegdheid der examen-commissie met opzicht tot de toelating en afwijzing van candidaten te beperken, en

b. den invloed te verminderen, die tot dusverre door de cijfers in de onverplichte vakken verkregen, werd uitgeoefend ten aanzien van de plaatsing op de eindranglijst van de bij het *tweede gedeelte* van het examen geslaagden.

Kan de eerte verandering wellicht in volgende jaren van eenigen, zij het dan betrekkelijk geringen invloed zijn op het getal der aan de Instelling studeerenden, — van de beide laatstvermelde is nagenoeg met zekerheid te voorzien, dat zij sterk verminderend zullen werken op het aantal van hen, die het onderwijs volgen in de niet-verplichte inlandsche talen.

Bij besluit van het Dagelijksch Bestuur der Gemeente d. d. 21 Juni j. l. werd de aanvang van den cursus 1897—1898 op 15 September l.l. bepaald. Door dezelfde autoriteit werd bij besluit van 19 Juli j. l. het programma der colleges voor den nieuwen leergang definitief vastgesteld, nadat daarop de Ministeriële goedkeuring was verkregen.

Bedroeg het aantal studenten in den vorigen cursus 175, waarvan 172 voor de lessen in alle verplichte vakken, — voor den tegenwoordigen leergang is dit verminderd tot 110, lie echter allen den volledige cursus volgen, terwijl van deze slechts 14 voor de eerste maal zijn ingeschreven. Dit kan niet bevreemden bij de geringe kans, op plaatsing voor hen, die zich thans voor den administratieven dienst in Indië voorbereiden, en in verband met de teleurstellingen, door vele studenten der Indische school inderdaad ondervonden, nadat deze in het vorig jaarverslag reeds onvermijdelijk waren genoemd.

Zelfs komt het den ondergeteekende voor, dat in de bestaande omstandigheden het tegenwoordig zooveel kleiner getal der ingeschrevenen nog te groot is.

Ten einde voor de thans studeerenden de pijnlijke onzekerheid wat betreft de plaatsingskansen zooveel mogelijk weg te nemen, heeft Z. E. de Minister van Koloniën blijkens eene mededeeling, opgenomen in de Nederlandsche Staats-Courant van 16 October l.l. bepaald, dat in ieder der drie jaren 1898, 1899 en 1900, *tien* personen aan den Indischen Opperlandvoogd zullen worden beschikbaar gesteld om tot administratieve betrekkingen te worden benoemd.

De aldus lang vooruit vastgestelde aanvraag moest bij het bestaande overcompleet aan administratieve ambtenaren in Indië uit den aard der zaak gering zijn, en geheel buiten verhouding tot het aantal der op het oogenblik aan de Indische Instelling ingeschrevenen.

Zijn dientengevolge weder nieuwe en groote teleurstellingen te verwachten, toch heeft de bewindsman, thans aan het hoofd van het Departement van Koloniën, alle aanspraak op de erkentelijkheid van de Indische Instelling en hare Studenten, waar, door zijne beslissing, een bron van aan de belangen der betrokkenen nadeelige onrust en twijfel werd weggenomen en daarvoor eene, zij het dan ook min gunstige zekerheid, werd in de plaats gesteld.

De ondergeteekende houdt zich overtuigd, dat, ware in vroegere jaren een definitieven maatregel van dien aard genomen, veel grievend leed zoude zijn voorkomen.

De beide verzamelingen, belangrijke hulpmiddelen voor het onderwijs, bevinden zich in voldoende toestand. Voor de meer

bijzondere mededeelingen betreffende de boekerij kan worden verwezen naar het verslag door den bibliothecaris uitgebracht, en als bijlage C. hierachter opgenomen.

Wat betreft de ethnologische verzameling kan worden vermeld, dat voortdurend wordt getracht door verschikking en verplaatsing van voorwerpen aan het bestaande gebrek aan ruimte tegemoet te komen, toch blijft de zolder noch steeds bergplaats voor eene beduidende collectie ethnographica.

De vrij algemeene bekendheid met dien toestand is waarschijnlijk oorzaak, dat in mindere mate dan in vroegere jaren ditmaal de verzameling door toezending van bijdragen werd verrijkt.

Slechts twee geschenken werden ontvangen, maar beide van groot belang. De heer P. J. Kooreman, resident van Sumatra's Oostkust zond een met houtsnijwerk versierde balk eener Bataksche woning, terwijl de heer H. P. A. Bakker, oud-Student der Instelling, thans assistent-resident van Pontianak, de collectie verrijkte met eene omvangrijke en volledig beschrevene verzameling van 127 voorwerpen, voor verreweg het meerendeel van betrekking op het huiselijk leven der inlandsche bevolking in de residentie Wester-Afdeeling van Borneo. Beide geschenken zijn vooral van gewicht voor de kennis der versieringskunst van Bataks en Dajaks.

Het gebouw der Instelling geeft tot bijzondere opmerkingen geen aanleiding, het meubilair ondergaat aanvulling en verbetering naar mate daarvoor geld beschikbaar is.

De Hoogleeraar-Directeur der Indische Instelling,
Delft, 15 Januari 1898. J. SPANJAARD.

LIJST DER BIJLAGEN,

behoorende bij het verslag, betreffende den
toestand der Indische Instelling, gedurende het jaar 1897.

- A.** Programma der Colleges, gedurende het cursusjaar 1897—1898 aan de Indische Instelling te geven;
 - B.** Staat, gevende een overzicht van den aard der voorbereidende studiën, door de aan de Indische Instelling voor den cursus 1897—1898 ingeschrevenen gemaakt;
 - C.** Verslag van de Bibliotheek over het jaar 1897;
 - D.** Opgave van het aantal voorwerpen, waarmede de Ethnologische Verzameling in 1897 werd verrijkt;
 - E.** Opgave van het aantal ingeschrevenen gedurende de verschillende cursusjaren van af 1864—1895, als ook van het aantal studenten der Indische Instelling, die in deze jaren aan het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, zooals het te dier tijde was geregeld, deelnamen en daarin slaagden; en
 - F.** Opgave van het aantal ingeschrevenen gedurende de cursusjaren van af 1893—1894, als ook van het aantal studenten der Indische Instelling, die in deze jaren aan de *beide* gedeelten van het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, zooals het laatstelijk geregeld is bij de artikels 1, 2 en 3 der „Bepalingen” behoorende bij het Koninklijk Besluit van 20 Juli 1893 (Staatsblad no. 117), deelnamen en daarin slaagden.
-

Programma van de Colleges, gedurende den
curcus 1897—1898 aan de Indische Instelling
te geven.

STUDIEVAKKEN.	Aantal uren 's weeks.		
	eerste studiejaar:	tweede studiejaar:	derde studiejaar:
Kennis der Ned.-Indische Wetboeken.	6	—	—
Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië.	1	3	3
Godsdienstige Wetten, Volksinstellingen en Gebruiken van Ned.-Indië .	1	3	3
Staatsinstellingen van Ned.-Indië . .	—	5	5
Geschiedenis van Ned.-Indie	—	3	3
Maleische taal.	3	3	3
Javaansche taal	5	3	4
Soendaneesche taal	—	2	3
Madoereesche taal	—	2	3
Makassaarsche of Boegineesche taal .	—	2	3
Bataksche taal.	—	2	3
Balineesche taal	—	2	3

STAAT, gevende een overzicht van den aard der voorbereidende studiën, door de aan de Indische Instelling voor den cursus 1897—1898 ingeschrevenen gemaakt.

Van hen, die aan de Indische Instelling den cursus 1897—1898 volledig volgen.

ZIJN INGESCHREVEN:	hebben afgelegd het eindexamen.				TOTAAL.
	der hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus hier te lande:	der hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus in Ned-Indië:	der gymasia met zesjarigen cursus:	der Rijks-landbouwschool:	
Voor de eerste maal	12	2	—	—	14
Ook vroeger reeds	81	10	2	2	96
In het geheel.	93	12	2	2	110

heeft afgelegd het staatsexamen voor de toelating tot de studie aan de Universiteit.

*Verslag van de Bibliotheek der Indische Instelling
over het jaar 1897.*

Gelijk in het verslag over 1896 reeds met een enkel woord vermeld werd, is in de vergadering van den Raad van Docenten van 2 December 1896 besloten in het vervolg te trachten eerst de defecte exemplaren van aanwezige periodieken en de weggeraakte werken aan te vullen, gelijk mede het achterstallige bindwerk te doen verrichten, alvorens tot uitbreiding der Bibliotheek over te gaan met werken, welke niet speciaal op Nederlandsch Indië betrekking hebben, en dus niet als absoluut noodzakelijk kunnen worden beschouwd.

Door tusschenkomst van de firma Martinus Nijhoff te 's Gravenhage is het gelukt reeds enkele der defecte exemplaren, zoo niet geheel dan toch gedeeltelijk te completeeren, waaronder, wegens den omvang en de zeldzaamheid der complete exemplaren, het Indische Weekblad van het Recht en de Rumphia van Blume bijzondere vermelding verdienen. Van sommige incomplete periodieken of weggeraakte werken zal blijkens ingewonnen inlichtingen, de aanvulling, zoo die nog mogelijk is, in elk geval alleen kunnen plaats vinden, wanneer zich daartoe toevallig eene gelegenheid voordoet

Aangekocht werden 29 nieuwe werken, met uitzondering van een tweetal allen op Nederlandsch Indië betrekking hebbende, en in 1897 verschenen. Geen daarvan verdient eene afzonderlijke vermelding. Dit is wel het geval met enkele geschenken. Zoo ontving de Bibliotheek van den heer K. van

Rhijn alhier de jaargangen 1856 t/m 1892 der handelingen van den Delftschen Gemeenteraad. Deze bezit de Bibliotheek thans compleet, en het geschenk van den heer van Rhijn heeft des te meer waarde, omdat het getal der complete exemplaren van die Handelingen zich tot enkelen beperkt. Te koop zijn zij niet. Voorts werden van het Ministerie van Binnenlandsche zaken ontvangen de ontbrekende jaargangen der zoogenaamde oude handelingen der Staten Generaal, d. w. z. van vóór 1848, in 27 banden, en de Wajang Poerwa van Mr. L. Serrurier, een lijvig 4o. boekdeel met atlas in folio. Van het Ministerie van Koloniën ontving de Bibliotheek de Geologische Beschrijving van Java en Madoera door Dr. R. D. M. Verbeek en R. Fennema, 2 deelen met atlas in folio, benevens een aantal minder omvangrijke boeken en boekjes, grootendeels in of over verschillende Inlandsche talen. Een volledige staat der ontvangen geschenken, voor zooverre die nieuwe werken betreffende, is deze vergezellende. Aan de gevers werd bereids door den Hoogleeraar Directeur der Instelling voorloopig dank betuigd.

Vervolgdeelen en nummers van reeds vroeger aan de Bibliotheek aangeboden boekwerken en periodieke geschriften werden ten geschenke ontvangen van het Ministerie van Koloniën, het Ministerie van Marine, den Griffier van de 2de Kamer der Staten Generaal, het Gemeentebestuur van Delft, het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië, het Indisch Genootschap, het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, het Nederlandsch Zendelinggenootschap, het Indologisch Studentencorps, Prof. Dr. J. Spanjaard en de firma G. Kolff en Co. te Batavia.

Het aantal uitgeleende werken of gedeelten van werken klom in 1897 tot 615, waaronder de boeken, in de leeszaal

en de docentenkamer geraadpleegd, niet zijn begrepen. Behalve aan de docenten, de officieren der krijgsschool en een vijftal particulieren, werden 530 maal aan studenten boeken uit de Bibliotheek buiten het gebouw der Instelling verstrekt.

Daar de werkzaamheden van den klerk zulks toelieten, werd na de groote vacantie de leeszaal wederom, gedurende den cursus, op de werkdagen des voormiddags van 9 tot 12 uur opengesteld. Dit was, ofschoon niet in het Reglement op de Bibliotheek voorgeschreven, tot in Juni 1896 de gewoonte; doch wegens den dringenden buitengewonen arbeid, welke moest worden verricht, in September 1896 gestaakt. Referte tot de missive van Burgemeester en Wethouders van Delft d. d. 13 Augustus 1896 No. 1070. Het getal bezoekers der leeszaal klom diensgevolge, ondanks het verminderd aantal studenten, aanmerkelijk. Terwijl vóór de groote vacantie dit aantal hoogstens een 30 bedroeg, kwamen in de maanden October, November en December dagen voor van tusschen de 50 en 60, een enkele maal zelfs van 68 bezoekers. Het bezoek gedurende de vacantiën was ook in 1897 zeer gering. Intusschen ging dan zelfs geen week voorbij zonder minstens een 5 à 6 tal bezoekers. Tengevolge van de betere contróle op de reçu's en het betere toezicht op de leeszaal, kwamen geene nieuwe vermissingen van boeken in het afgelopen jaar voor; slechts één reçu van vóór de vacantie is aanwezig, van een student, die zich in September niet opnieuw heeft doen inschrijven, maar die persoonlijk aan den klerk heeft beloofd het geleende boek te zullen terugbrengen. Ook aan de Commissie uit het Indologisch Studentencorps, belast met de behartiging der studiebelangen, heeft hij eene dergelijke verklaring afgelegd. Onder deze omstandigheden werden vooralsnog geene termen gevonden tot andere maatregelen jegens hem over te gaan. Van de pe-

riodieken en de werken, welke bij losse bladen worden uitgegeven, is in het afgelopen jaar alles behoorlijk ontvangen. In een enkel geval van vertraging kon, door onmiddellijk aan den nitgever of leverancier, 'eene herinnering te zenden, de zaak in orde worden gebracht. De ingestelde contrôle op de ontvangst van een en ander heeft dus uitstekend gewerkt

Met het overschrijven van den catalogus en het daarmede verband houdende collationneeren der in de Bibliotheek aanwezige werken, werd geregeld voortgegaan. De vakken: Periodieke Geschriften, Atlassen en Kaarten, Platen enz., Geschiedenis, Land- en Volkenkunde en Godsdienstige Wetten zijn thans gereed. Aan het vak Staatsinstellingen en Indische Wetboeken werd in de laatste weken begonnen.

De Bibliothecaris der Indische Instelling,

L. W. C. VAN DEN BERG.

Geschenken voor de Bibliotheek ontvangen gedurende het jaar 1897.

MINISTERIE VAN KOLONIËN.

Beschouwingen over bemesting van koffietuinen, door *F. A. Enklaar van Guericke*.

De Javaansche Geestenwereld en de betrekking, die tusschen de geesten en de zinnelijke wereld bestaat, verduidelijkt door Petan's of tellingen bij de Javanen in gebruik, door *H. A. van Hien*. 4 deelen.

Geologische beschrijving van Java en Madoera door *Dr. R. D. M. Verbeek en R. Fennema*. 2 deelen met folio atlas.

Voorbeelden voor Inlandsch mat- en vlechtwerk, door *Wijlen Raden Mangkoemihardjo*.

Javaansch leesboek behoorende bij de woordafleiding in het Javaansch, door *A. H. J. G. Wallbeehm*.

Verzameling van keuren en reglementen van Politie der Residentie Semarang, benevens van eenige andere bepalingen samengesteld onder toezicht van *J. J. Verwijk*.

Ordonnancie op de overschrijving van den eigendom van vaste goederen en het inschrijven van hypothecken op dezelve in Nederlandsch-Indië, door *M. G. Diepenheim*

De bepalingen op de openbare verkooping, verhuringen en verpachtingen in Nederlandsch-Indië, door *Jhr. J. J. Koëll*.

Het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indië, met aantekeningen enz. door *J. P. T. J. Brondgeest*.

Reisen in den Molukken, in Ambon, den Uliassern Seran, (Ceram) und Boeroe. 1ste deel door *K. Martin*.

Het Loch-foeng-dialect, door *S. H. Schaank*.

Madoereesche Spraakkunst, door *H. N. Kiliaan*.

Kawi- Balineesch-Nederlandsch woordenboek door *Dr. H. N. van der Tuuk*.

Lose Blätter aus Indien. (von *A. Bastian*).

Verzameling van reglementen en keuren van politie benevens verschillende andere politiebepalingen voor de residentie Batavia.

Onderzoek naar het verband tusschen den aard der rijst-voeding in de gevangenissen op Java en Madoera en het voorkomen van beri-beri onder de geïnterneerden, door *A. G. Vorderman*. Met bijlagen.

Verschillende kaarten en een groot aantal boeken en boekjes in Inlandsche talen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHEN ZAKEN.

Ethnographische Musea in Midden-Europa. Verslag eener studiereis door *Dr. J. D. E. Schmeltz*.

De Wajang Poerwa, door *Dr. L. Serrurier*. 4° met f^o atlas.

Handelingen van de Staten Generaal, over de jaren 1824/1825—1836/1837 en 1842/1843—1844/1845.

Prof. Mr. L. W. C. VAN DEN BERG.

De afwijkingen van het Moh. vermogensrecht op Java en Madoera, door *Mr. L. W. C. van den Berg*. Overdruk.

Prof. J. A. VAN DEN BROEK.

De Portugeezen op den weg naar Ternate, door *J. A. van den Broek*. Overdruk.

G. W. W. C. BARON VAN HOËVELL.

Bijschrift bij de kaarten van Ceran (vulgo Ceram) door *G. W. W. C. Baron van Hoëvell*. Overdruk.*

Over de middelen tot herstel van de welvaart en tot ontwikkeling der Ambonsche eilanden, door *G. W. W. C. Baron van Hoëvell*. Overdruk.*

F. FOKKENS,

Afschaffing van pachten op Java en Madoera en in verband daarmee, verscherping van het toezicht op de beweging der Vreemde Oosterlingen door *F. Fokkens*. Overdruk.*

H. E. STEINMETZ.

Afbeelding van een door den Heer *H. E. Steinmetz* opgegraven grafgesteente (dolmen) in de dessa Flagosareh, res. Besoeki.

Prof. J. R. P. F. GONGGRIJPP.

Nederlandsch-Indische Levensverzekering en lijfrente-maatschappij-Almanak voor het jaar 1895 en 1897.

D. VEER.

Het koloniaal vraagstuk van het uur, met eenige stellingen nader toegelicht, door Mr. C. Sandenberg Matthiessen.

Een variatie op een oud Thema. Overdruk

Open brief aan de Heeren Uyttenhooven en Matké, naar aanleiding van hun rapport aan de Ministers van Buitenland-sche zaken en van Finantiën, door J. Rueb.

Is het tractaat tot regeling der suikerbelasting geteekend tusschen Nederland, België, Engeland en Frankrijk in het ware belang van Neêrlandsch handel en Koloniën? door J. Rueb.

Het suiker-tractaat en zijne bestrijders Mr. Ths. van Stolk.

De uitbarsting van den vulkaan Awoe, op het eiland Groot-Sangir in Nederl. Oost-Indië, in Maart 1856.

Delftsche Studenten-Almanak, 1ste jaargang.

K. VAN RHIJN.

Verslag van de Handelingen van den Gemeenteraad van Delft, van 1856—1892.

P. H. VAN DER KEMP.

De Nederlandsch Indische standpenning van 1817, Rede, gehouden door P. H. van der Kemp. Overdruk. *

A. J. DRIESSEN.

Schets der werkzaamheden in strafzaken van den Nederlandsch Indischen Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Java en Madoera, Academisch proefschrift, door A. J. Driessen.

G. J. OUDEMANS.

Javaansche Wetten en andere bepalingen, geldig in Jogjakarta ten dienste van Landverhuurders enz. Vertaald, verzaamd en bewerkt door *G. J. Oudemans*. 3 deelen.

J. C. VAN EERDE.

Minangkabausche poëzie door *J. C. van Eerde*. Overdruk. *

Dr. B. F. MATTHES.

De boeken van Mozes, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, in het Boegineesch vertaald, door *Dr. B. F. Matthes*.

Prof. Mr J. E. HEERES.

De afstand der Kaap de Goede Hoop aan Engeland in 1814, door *J. E. Heeres*. Overdruk.

E. B. KIELSTRA.

Beoordeeling van het werk van P. J. Louw: de Java-oorlog van 1825—1830, door *E. B. Kielstra*. Overdruk.

J. S. A. VAN DISSEL.

Hikayat Si-Miskin, uitgegeven door *J. S. A. van Dissel*.

DONALD W. FERGUSON.

Captain Robert Knox: The twenty years' captive in Ceylon. Contributions towards a biography by *Donald W. Ferguson*.

GEMEENTE DELFT

Catalogus van het geschiedkundig gedeelte der Gemeentebibliotheek van Delft. Korte beschrijving der schilderijen ten raadhuize van Delft bewaard

J. J. CRAMER.

Twee Maleische boekjes. Vertalingen uit het Chineesch.

De met * geteekende boeken zijn duplicaten voor de Bibliotheek van geen waarde.

Bijlage D.

Opgave van het aantal voorwerpen, waarmede in het jaar 1897, de Ethnologische verzameling der Indische Instelling werd verrijkt.

Ten geschenke werden ontvangen van:	Aantal voorwerpen:	Aantal nummers van den catalogus:
de Heeren		
H. P. A. Bakker, assistent-resident van Pontianak en Ommelanden .	127	42
en		
P. J. Kooreman, resident van Su- matra's Oostkust	1	1
Totaal	128	43

Bijlage E.

Opgave van het aantal ingeschrevenen gedurende de verschillende cursusjaren van af 1864 tot 1895, alsook van het aantal studenten der Indische Instelling, die in deze jaren aan het groot-ambtenaars-examen voor den Indischen dienst, zooals het te dier tijde was geregeld, deelnamen en daarin slaagden.

CURSUS:	Aantal ingeschrevenen voor den		Aantal ingeschrevenen, die	
	tweejarigen cursus:	vierjarigen cursus:	het Grootambtenaarsexamen aflegden:	in het Grootambtenaarsexamen slaagden:
1864—1865	37	—	24	18
1865—1866	28	20	13	10
1866—1867	32	14	13	13
1867—1868	37	5	16	16
1868—1869	36	1	25	22
1869—1870	45	2	38	30
1870—1871	60	1	35	23
1871—1872 ¹⁾	57	1	43	31
1872—1873	64	—	24	16
1873—1874	67	—	39	29
1874—1875	68	—	34	23
1875—1876	72	—	33	26
1876—1877	73	—	44	35
1877—1878	98	—	54	30
1878—1879	115	—	59	46
1879—1880	125	—	66	52
1880—1881	137	—	69	50
1881—1882	129	—	72	46
1882—1883	116	—	66	51
1883—1884	93	—	40	25
1884—1885	105	—	46	31
1885—1886	77	—	55	29
1886—1887	71	—	46	36
1887—1888	48	—	26	22
1888—1889	45 ²⁾	—	26	17
1889—1890	58	—	17	12
1890—1891 ³⁾	88	—	30	20
CURSUS:	driejarigen cursus;			
1891—1892	106		53	31
1892—1893	119		46	25
1893—1894	145		55	34
1894—1895	161		47	32

¹⁾ In het jaar 1872 werd de vierjarige cursus opgeheven.

²⁾ Van deze 45 werden 7, na gedurende een maand de lessen te hebben gevolgd, in verband met eene suppletoire aanvraag uit Indië, aan den Gouverneur-Generaal ter beschikking gesteld.

³⁾ In het jaar 1891 werd de tweejarige cursus in een driejarigen vervormd

Bijlage F.

Opgave van het aantal ingeschrevenen gedurende de cursusjaren van af 1893—1894, alsook van het aantal studenten der Indische Instelling, die in deze jaren aan de *beide* gedeelten van het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, zooals het laatstelijk geregeld is bij de artikels 1, 2 en 3 der „Bepalingen” behoorende bij het Koninklijk Besluit van 20 Juli 1894 (*Staatshlad* n°. 117), deelnamen en daarin slaagden.

CURSUS:	Aantal ingeschrevenen		Aantal ingeschrevenen, die het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst			
	in het geheel:	voor de eerste maal:	(eerste gedeelte) aflegden:	(eerste gedeelte) met voldoende uitslag aflegden:	(tweede gedeelte) aflegden: 1)	(tweede gedeelte) met voldoende uitslag aflegden:
1893—1894 .	145	62	53	23	—	—
1894—1895 .	161	58	73	40	—	—
1895—1896 .	172	53	81	52	38	25
1896—1897 .	175 ²⁾	52 ²⁾	59	29	48	27
1897—1898 .	110	14	—	—	—	—

¹⁾ Het tweede gedeelte werd voor het eerst afgenomen in 1896.

²⁾ Hiervan waren drie ingeschreven voor het volgen der colleges in een enkel vak.

